

Î N C H E I E R E

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Damian Sergiu,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Sergiu Damian împotriva
notarului public Daniela Țurcan cu privire la constatarea încălcării termenului de prezentare
a informației oficiale, obligarea prezentării informației și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis apelul declarat de către notarul public Daniela Țurcan și s-a casat hotărârea din 01
decembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, cu emiterea unei hotărâri noi de
respingere a acțiunii ca neîntemeiată

c o n s t a t ă :

La data de 06 martie 2017, Sergiu Damian, prin intermediul reprezentantului său –
avocatul Eremia Vitalie în baza mandatului seria MA nr. 0833236 din 06 martie 2017, a
depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului public Daniela Țurcan, cu
concretizările ulterioare, cu privire la constatarea încălcării termenului de prezentare a
informației oficiale, obligarea prezentării informației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 02 februarie 2017, prin intermediul
reprezentantului său – avocatul Vitalie Eremia în baza mandatului seria MA nr. 0833232 din
27 ianuarie 2017 eliberat în temeiul procurii nr. 359 din 01 februarie 2017, a expediat în
adresa notarului public Daniela Țurcan cerere, recepționată de către ultima la 06 februarie
2017, prin care a solicitat eliberarea în copii legalizate a informației din dosarul personal
ipotecar, în special de pe Raportul de evaluare a bunului imobil ipotecat nr. 119/12/1575 din
13 februarie 2012 întocmit de SRL „NAXIN”, prezentat de către garanții/debitorii-ipotecari
Tarnovschi Ana și Tarnovschi Vasile la întocmirea contractului de ipotecă nr. 1883 din 14
februarie 2012 față de el în calitate de creditor-ipotecar.

Cerințele respective au fost generate în urma verificării de către dânsul a bunului imobil
ipotecat în rezultatul căruia a depistat că valoarea imobilului nu corespunde cu suma indicată
în Raportul de evaluare menționat supra, ce i-a trezit dubii că a fost înșelat de către
evaluatorul, care a întocmit raportul respectiv.

A susținut reclamantul că pârâta notarul public Daniela Țurcan în conformitate cu art.
16 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, urma să-i dea răspuns la
cerere sa în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia adică începând cu 06

februarie 2017 până la data de 21 februarie 2017, însă cu toate acestea nici până în prezent nu i-a prezentat informația solicitată.

A precizat reclamantul că conform art. 10 alin. (1) și (2) din Legea privind accesul la informație, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decât în condițiile legii.

Deși la cererea sa din 02 februarie 2017 a fost anexată copia legalizată a mandatului avocatului Vitalie Eremia seria MA nr. 0833232 din 27 ianuarie 2017, în care erau expres prevăzute împuternicirile acestuia de a-i reprezenta drepturile și interesele sale, inclusiv și în fața notarilor publici, birourilor și dreptul de a prelucra informație cu caracter personal, totuși pârâta contrar prevederilor legale sus-citate a ignorat solicitarea sa.

În contextul expus, a cerut Damian Sergiu admiterea acțiunii, constatarea încălcării termenului legal de prezentare a informațiilor oficiale, obligarea notarului public Daniela Țurcan să-i elibereze copiile legalizate de pe Raportul de evaluare a bunului imobil nr. 119/12/1575 din 13 februarie 2012 întocmit de SRL „NAXIN” prezentat de către garanții/debitori-ipotecari Tarnovschi Ana și Tarnovschi Vasile la întocmirea contractului de ipotecă nr. 1883 din 14 februarie 2012 față de el în calitate de creditor-ipotecar, încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 3.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 3.307,50 de lei cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea a fost admisă, fiind constatată încălcarea termenului legal de prezentare a informațiilor oficiale de către notarul public Daniela Țurcan, a fost obligat notarul public Daniela Țurcan să elibereze lui Damian Sergiu copia legalizată de pe Raportul de evaluare a bunului imobil nr. 119/12/1575 din 13 februarie 2012 întocmit de SRL „NAXIN”, în condițiile în care îl deține, prezentat de către garanții/debitori ipotecari Tarnovschi Ana și Tarnovschi Vasile la întocmirea contractului de ipotecă nr. 1883 din 14 februarie 2012 față de Damian Sergiu în calitate de creditor-ipotecar. A fost încasată din contul notarului public Daniela Țurcan în beneficiul lui Damian Sergiu suma de 3.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 3.307,50 de lei cheltuieli de judecată.

Prin decizia din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către notarul public Daniela Țurcan și s-a casat hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Instanța de apel și-a întemeiat soluția prin faptul că prin cererea din 02 februarie 2017 Damian Sergiu a solicitat de la notarul public Daniela Țurcan eliberarea în copii legalizate a informației din dosarul personal ipotecar, în special de pe Raportul de evaluare a bunului imobil nr. 119/12/1575 din 13 februarie 2012 întocmit de către SRL „NAXIN”, prezentat de către garanții/debitorii-ipotecari Tarnovschi Ana și Tarnovschi Vasile la întocmirea contractului de ipotecă nr. 1883 din 14 februarie 2012 față de Damian Sergiu în calitate de creditor-ipotecar.

A stabilit instanța de apel că de fapt furnizor și posesor al informației solicitate de către Damian Sergiu este SRL „NAXIN”, care a întocmit nemijlocit Raportul de evaluare a bunului imobil nr. 119/12/1575 din 13 februarie 2012 și nicidecum notarul public Daniela Țurcan.

A constatat instanța de apel că legislația în vigoare nu obligă notarul să păstreze în arhiva notarială originalul Raportului de evaluare a bunului imobil ipotecat nr. 119/12/1575 din 13 februarie 2012.

Cu atât mai mult, că la autentificarea contractului de ipotecă a unui bun imobil este suficient să fie atașată copia Raportului de evaluare și nu originalul său.

Pe lângă acestea, reclamantul, contrar prevederilor art. 30 din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002, nu a anexat la cererea sa dovada achitării taxei notariale, or, actele notariale, acordarea consultațiilor notariale, redactarea proiectelor de documente și prestarea altor servicii notariale, se efectuează contra plată.

Afară de aceasta, s-a stabilit că în ianuarie 2017 Damian Sergiu deja recepționa-se o copie a fișei din Raportul de evaluare nr. 119/12/1575 din 13 februarie 2012.

La data de 29 octombrie 2018, Damian Sergiu, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Eremia Vitalie, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 01 decembrie 2017 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului Damian Sergiu a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La data de 16 noiembrie 2018, în adresa notarului public Țurcan Daniela a fost expediată copia recursului declarat de către Damian Sergiu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La data de 29 noiembrie 2018, notarul public Daniela Țurcan a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de către Damian Sergiu, cu menținerea deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de apel a verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Damian Sergiu este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționata problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Instanța de recurs reține că din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Sergiu Damian și reprezentatului său – avocatul Eremia Vitalie la 16 octombrie 2018 (f.d. 131), însă nu se atestă date când au fost recepționate de către aceștia.

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 29 octombrie 2018.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de Damian Sergiu, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de chemare în judecată asupra cărora Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Damian Sergiu nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Damian Sergiu nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Damian Sergiu a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în

recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Damian Sergiu împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Damian Sergiu împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Sergiu Damian împotriva notarului public Daniela Țurcan cu privire la constatarea încălcării termenului de prezentare a informației oficiale, obligarea prezentării informației și repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu